

የኮሎራዶ ሰዎችን ጤና እና የመኖሪያ አካባቢን ለመጠበቅ እና ለማሻሻል ቁርጠኛ የሆነ

የመጥስ /MUMPS/ ማስጠንቀቂያ **ለወላጆች እና ለአሳዳጊዎች ጠቃሚ መረጃ** *ጌብሯሪ 10፣ 2017*

የት/ቤቱ አስተዳደር የመጥስ /mumps/ ክስተት በኮሎራዶ ውስጥ መጨመሩን ሊገልጽልዎ ይወዳል። ከጌብሯሪ 8 ጀምሮ በኮሎራዶ ውስጥ 27 በሽተኞች ሪፖርት ተደርገዋል። እናም ይህ ቁጥር ሊጨምር እንደሚችል ተገምቷል። በት/ቤቶች ውስጥ የመጥስ /mumps/ ስርጭትን ለመቀነስ ይቻል ዘንድ የኮሎራዶ የሕዝብ ጤና እና አካባቢ ጥበቃ ዲፓርትመንት የሚከተሉትን መረጃዎች እንድንሰጥዎ ጠይቆናል።

መጥስ /mumps/ በቫይረስ የሚመጣ በሽታ ሲሆን አንድ ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የምራቅ አጢዎችን የሚያሳብጥ፣ ዝቅተኛ ደረጃ ያለው ትኩሳት እና የራስ ምታት የሚፈጥር ህመም ነው። በመጥስ /mumps/ የተጠቁ ሰዎች በተለይ በጆሮዎቻቸው አጠገብ ባሉ ጉንጮች አካባቢ እና በመንጋጭላ በስተጀርባ በኩል የሚገኙ የታይሮይድ አጢዎች እብጠት ይኖራቸዋል። አንዳንድ በመጥስ /mumps/ የተጠቁ ሰዎች ምንም ዓይነት ምልክት ላያሳዩ ይችላሉ። በመጥስ /mumps/ ሊመጡ የሚችሉ ከፍተኛ የሆኑ ተጨማሪ ህመሞች ብዙም ባይሆኑም የአንጎል ማበጥ፣ የሴት ወይም የወንድ ዘር ፍሬ ማመንጫ መቅላት/ማቃጠል ወይም መስማት መሳንን ሊያካትት ይችላል።

መጥስ /Mumps/ የሚተላለፈው በቫይረሱ በተለከፈ ሰው ሳል እና ንጥሻ ወይም እንደ ስነዎች እና ማንኪያዎች ያሉ የምግብ ዕቃዎችን በመጋራት በሚከሰት የቀጥታ ምራቅ ንክኪ ነው። በአንድ ሰው ውስጥ ለተወሰነ ጊዜ ከቆየ በኋላ የመጥስ /Mumps/ ምልክቶች ብዙውን ጊዜ ከ16 እስከ 18 ቀናት ውስጥ መታየት ይጀምራሉ። በቫይረሱ የተጠቁ ሰዎች የአጢዎች እብጠት ከመታየቱ ከ2 ቀን በፊት ጀምሮ ከአብጠቱ በኋላ እስከ 5 ቀን ሊያስተላልፍ ይችላል።

ልጅዎ በጆሮው/ቱ/ቷ ወይም አንገቱ/ቷ አካባቢ ማንኛውም ዓይነት እብጠት ከወጣበት/ባት የልጅዎን ሃኪምን ያነጋግሩ። የጤና አገልግሎት ሰጭው ልጅዎ መጥስ /Mumps/ ይዞታል/ይዟታል ብሎ ካሰበ፣ ልጅዎ ለመጥስ /Mumps/ መመርመር እና የእጡ እብጠቱ ከጀመረ ጊዜ ጀምሮ ለ5 ቀናት ቤት መቆየት አለበት/አለባት።

ሁሉም ተማሪዎች (ከአጸደ ሕፃናት እስከ 12ኛ ክፍል) ከክትባት ነፃ የመሆኛ ሠነድ ካልገባላቸው በስተቀር ሁለት ትክክለኛ የሆኑ የኩፍኝ/ጀር ደግፍ/የጀርመን ኩፍኝ /Rubella/(MMR) ክትባቶች ለት/ቤት መግቢያ መውሰድ አለባቸው። የMMR ክትባት በአብዛኛው ከ12-15 ወራት ዕድሜ ላይ የሚሰጥ ሲሆን የትምህርት መግቢያ (4-6 ዓመት ዕድሜ) ላይ ደግሞ ሌላ ዶዝ ይሰጣል። ከ1957 ዓመት ምህረት በፊት የተወለዱ ሰዎች የመጥስ /Mumps/ ይዟቸው ስለሚሆን እና ለመጥስ /Mumps/ ተቋቁሞት (ኢሚውን) ሊኖራቸው ይችላል።

ልጅዎ ትክክለኛውን የMMR ክትባት ቁጥር (ቅድመ-መደበኛ ት/ቤት ከሆነ/ች 1 ክትባት እና ከኬጂ እስከ ኮሌጅ ድረስ ከሆነ 2 ክትባት) መውሰድ አለመውሰዱን/ዱን ለማጣራት የልጅዎን የክትባት መዝገብ ይመርምሩ። የልጅዎን የክትባት መዝገብ ለማግኘት እገዛ ካሰፈልገዎ የጤና አገልግሎት ሰጭዎን ያነጋግሩ ወይም በስ.ቁ. 303-692-2437 ወይም 1-888-611-9918 ወደ ኮሎራዶ ክትባት መረጃ ሦርዓት ይደውሉ። ልጅዎ የMMR ክትባት የሚሰፈልገው/ጋት ከሆነ የልጅዎ ጤና አገልግሎት ሰጭን ወይም የአካባቢ ጤና ቢሮን ያነጋግሩ።

ሁለት ዶዝ የMMR ክትባት ያገኙ ሰዎች ለቫይረሱ በሚጋለጡ ጊዜ በመጥስ /mumps/ የመጠቃት ዕድላቸው ካልተከተቡ ሰዎች ዘጠኝ ጊዜ ያነሰ ነው። ሆኖም ግን የMMR ክትባትን ሁለት ዶዝ የወሰዱ አንዳንድ ሰዎች በበሽታው ሊያዙ ይችላሉ። በተለይም በሽታው ካለበት ሰው ጋር ለረጅም ጊዜ አብረው ከቆዩ/ከኖሩ። የተከተበ ሰው በመጥስ /mumps/ ቢያዝም ህመማቸው በአብዛኛው ካልተከተቡ ሰው ይልቅ ቀለል ያለ ይሆናል።

መጥስ /mumps/ በት/ቤትዎ የገባ ከሆነ እና ልጅዎ በአግባቡ ያልተከተበ/ች ከሆነ/ች፣ በት/ቤት ውስጥ በታመሙት ተማሪዎች ቁጥር ላይ የሚመመረኩት ቢሆንም ለ25 ቀናት ወይም ከዚያ በላይ ለሆነ ጊዜ ክት/ቤት ሊገለል/ልትገለል ትችላላች።

